

NACRX0033J91

Dne: 4.10.2018 | Naše značka: NA- 2342-3/01-2018 | Vyřizuje/tel.: Křečková / 974 847 837
Vaše značka:

ZPRÁVA ZE ZAHRANIČNÍ PRACOVNÍ CESTY

MÍSTO: Neapol, Itálie

ÚČEL CESTY: Účast na zasedání mezinárodního spolku ICARUS a projektu CO:OP konaném v Neapoli v Itálii ve dnech 24.–26. 9. 2018

ÚČASTNÍCI CESTY: Mgr. Jitka Křečková, vedoucí 1. oddělení Národního archivu

Mgr. Kateřina Zenklová, archivářka 1. oddělení Národního archivu

ZPRÁVU PODÁVÁ: Mgr. Jitka Křečková, Mgr. Kateřina Zenklová

NAVŠTÍVENÉ INSTITUCE: Società delle Scienze, Lettere e Arti di Napoli, via Mezzocannone 8, Naples, Italy

TRVÁNÍ CESTY: 23.–27.9., 29. 9. 2018

DATUM VYHOTOVENÍ: 4. 10. 2018

SCHVALUJE: PhDr. Eva Drašarová, CSc., ředitelka Národního archivu
podepsáno elektronicky

TEXT ZPRÁVY ZE ZAHRANIČNÍ PRACOVNÍ CESTY

ČÁST VŠEOBECNÁ:

Ve dnech 23.–29. 9. 2018 jsme vykonaly služební cestu do Neapole v Itálii. V neděli 23. 9. 2018 v 9,10 hodin jsme odletěly z Letiště Václava Havla v Praze na letiště Capodichino v Neapoli, kam jsme přiletěly v 11,15 hod. Ubytovány jsme byly 4 noci v hotelu Le Orchidee v Neapoli. Služební cestu jsme přerušily o státním svátku 28. 9. 2018. Zpáteční let z Neapole do Prahy proběhl v sobotu 29. 9. 2018 v době od 14,15 do 16,30 hodin. Zasedání se konalo ve dnech 24.–26. 9. 2018 v budově Akademie věd, Società delle Scienze, Lettere e Arti di Napoli, via Mezzocannone 8, Neapol. Náklady na cestu byly hrazeny z rozpočtu projektu CO:OP.

ČÁST ODBORNÁ:

V pondělí 24. 9. 2018 od 9,15 hod. jsme se zúčastnily poslední administrativní schůze projektu CO:OP, který bude ukončen 30. 11. 2018. Hlavní partneři projektu Francesco Roberg a Thomas Aigner informovali přítomné o současném stavu projektu a podali informace týkající se závěrečných procedur spojených s jeho ukončením. Poté následovala schůze představenstva spolku ICARUS, které se zúčastnila Jitka Křečková. Na jednání byly projednávány nové projekty, jichž se ICARUS nebo někteří jeho členové účastní, především projekt Time Machine, který ve výběrovém řízení Evropské komise úspěšně postoupil do druhého kola. Přibližně za pět měsíců se bude vědět, zda projekt získá podporu EU. V případě úspěchu bude ICARUS řešit dva pracovní balíčky, implementaci a diseminaci. Národní archiv je asociovaným partnerem projektu. Připravený projekt MONA, kterého se měl jako jeden z hlavních partnerů zúčastnit také Národní archiv, nebyl bohužel Evropskou komisí přijat. V rámci představenstva bylo rozhodnuto, že projekt bude v upravené formě podán znovu. Dalším bodem jednání byla příprava velké oslavy desetiletého výročí vzniku centra ICARUS, která se bude konat 9. listopadu 2018 ve Vídni. V rámci slavnostního večera bude Aleně Pazderové uděleno čestné členství. Finští kolegové iniciovali v roce 2017 na schůzi v Madridu vytvoření dotazníku, do kterého by členové spolku zapisovali své aktivity, čímž by mohla být zjednodušena výměna zkušeností a spolupráce mezi jednotlivými institucemi. Dotazník byl vypracován a bude všem členům zaslán k vyplnění. Příští schůze spolku se bude konat 27.–29. března 2019 v Pule a na podzim 2019 v Bělehradě.

Ve 13,30 byla zahájena mezinárodní konference (tzv. international convention) „Cooperation as Opportunity. Historical Documents, Research and Society in the Digital Era“. Konferenci slavnostně otevřeli Gaetano Manfredi, rektor Univerzity Federico II v Neapoli, prorektor Arturo de Vivo, Edoardo Massimilla, Giovanni Vitolo a Antonella Ambrosio, zástupci katedry Humanities, a Thomas Aigner za ICARUS. Ve 14 hodin začala přednáška Frédéricy Kaplana, ředitele École Polytechnique Fédérale de Lausanne, Digital Humanities Lab, s názvem „Big data of the past – Opportunities and challenges for archives and users“. Přednáška Frédéricy Kaplana se týkala tzv. Digital Humanities, oblasti výzkumu založené na propojení humanitních oborů s výpočetní technikou za využití metod pro textovou a kvantitativní analýzu velkých statistických souborů, katalogizaci, sdílení a zpřístupňování digitálních dokumentů, zpracování digitalizovaných audiovizuálních záznamů a vývoji databází a informačních systémů. Frédéric Kaplan představil na příkladu již probíhajícího projektu „The Venice Time Machine“ možnosti využití oboru Digital Humanities v rámci historického bádání a archivní praxe.

V 15,30 jednání pokračovalo kulatým stolem s názvem „Big data of the past: Vision or near future?“, který moderoval Dominique Stutzmann z francouzského Institutu de recherche et d'histoire des textes a zúčastnili se ho Frédéric Kaplan, Josep Lladós Canet z Univerzity v Barceloně a Francesco Roberg z Hesenského státního archivu v Marburgu, kteří v návaznosti na přednášku Frédéricy Kaplana hovořili o problematice digitalizace a využívání moderních technologií v archivnictví. Do následné diskuse se zapojilo mnoho odborníků z auditoria, kteří sdíleli zkušenosti ze svých institucí a nastínili další problémy spojené s digitalizací, například otázky tvorby metadat a dalšího zpracování a zpřístupňování digitalizovaných archivních dokumentů.

V 18,30 následovala prohlídka historického archivu a muzea Banco di Napoli v Palazzo Ricca v ulici Via dei Tribunali 213, kde měli návštěvníci možnost si prohlédnout unikátní archivní dokumenty, prezentované formou moderní audiovizuální expozice. Večer byl zakončen slavnostní recepcí na oslavu desetiletého výročí centra ICARUS, která se konala v atriu Palazzo Ricca.

V úterý 25. 9. 2018 od 9,00 hodin proběhl blok týkající se práce s historickými dokumenty v digitálním prostředí „Higher Education and Research“. Úvodní přednášku přednesl a blok moderoval Georg Vogeler z Univerzity ve Štýrském Hradci. Kulatého stolu se účastnili Christopher Pollin a Sean Winslow z Rakouského centra pro Digital Humanities na Univerzitě ve Štýrském Hradci, Veljko Gluščević z Univerzity v Bělehradu, Vera Isabell Schwarz-Ricci z Univerzity Federico II v Neapoli a Chiara Mannari z Univerity v Pise, kteří hovořili o zpracovávání digitalizovaných dokumentů a možnostech jejich využití ze strany

badatelské veřejnosti i v rámci vysokoškolské výuky. Sekci na závěr shrnula Antonella Ambrosio z Univerzity Federico II v Neapoli.

V 11,30 hodin proběhl blok „Citizen Science“, který byl zaměřen na spolupráci archivů a jejich uživatelů. Sekci moderoval prezident centra ICARUS Thomas Aigner. Úvodní přednášky přednesli archiváři z Městského archivu v Budapešti András Sipos a Katalin Toma. András Sipos představil projekt „Budapest Time Machine“, který je jednou z dílčích databází v rámci virtuálního archivu Hungaricana. Projekt je založen na virtuálním propojení map z různých období s textovými a obrazovými dokumenty a umožňuje zájemcům o studium historie Budapešti a jejích obyvatel přístup k velkému množství jinak těžko dostupných archiválií. Katalin Toma pohovořila o projektu „Topotéka“, který je založen na podobném principu jako „Budapest Time Machine“, ale probíhá v mezinárodním měřítku v rámci projektu CO:OP a počítá s tzv. crowdsourcing, tedy spoluprací s veřejností. Katalin Toma hovořila z pozice koordinátorky projektu Topotéka, své zkušenosti s projektem a spoluprací s veřejností a studenty sdělili i zakladatel projektu Alexander Schatek z Rakouska a národní projektoví manažeři za CO:OP Antonello Migliozi a Maria Rosaria Falcone z Univerzity Federico II v Neapoli, Mari Immonen z finské instituce Säkylän historiaa – Pankaas kattoen!, Erika Vettone a Lucia Fabaro z Associazione Nazionale Archivistica Italiana – Sezione Campania, Sven Lepa z Estonského Národního archivu a Georg Fertig za Westfälischen Gesellschaft für Genealogie und Familienforschung. Závěrečné zhodnocení sekce přednesla Concetta Damiani z Univerzity v Salernu.

V průběhu dopoledne proběhla první schůze k projektu HOME – History of Medieval Europe, v němž je Národní archiv jedním ze čtyř partnerů. Hlavním partnerem je francouzský institut v Paříži - Institut de Recherche et d'Histoire des Textes (RHT). Projekt je zaměřen na zpracovávání textů naskenovaných středověkých dokumentů automatickým rozpoznáváním v rámci eHumanities. Schůze se zúčastnila Jitka Křečková, Dominique Stutzmann a Georg Vogeler a byly na ní dohodnuty první organizační a odborné záležitosti. Začátek projektu byl z organizačních a finančních důvodů posunut, v České republice se projekt začal plnit 1. 9. 2018, další partneři začnou až v lednu roku 2019.

Od 14,15 hodin probíhaly paralelní sekce „Adventures in Archives“ a „Historical Social Network Workshop“. Sekce „Adventures in Archives“ se týkala jednoho z úkolů projektu CO:OP, zaměřeného na nové přístupy ke vzdělávání dětí a mládeže a rozšíření jejich povědomí o archivnictví. Úvodní přednášku přednesla Birgit Kibal z Estonského Národního archivu, která také sekci moderovala. Kateřina Zenklová prezentovala zkušenosti Národního archivu s prací na tomto projektu a také se zúčastnila následného kulatého stolu a diskuse spolu s Ladislavem Dobricou z Chorvatského státního archivu, Anabellou Barroso z

Biskajského historického archivu ve Španělsku, Andreou Zappullim z italské nadace ilCartastorie a Jasminou Nikolic z Historického archivu města Požarevac v Srbsku. Výsledky projektu shrnula v závěrečné řeči Flavia Santoianni z Univerzity Federico II v Neapoli.

Ve středu 26. 9. 2018 v 9,30 hodin začal poslední blok konference „Archives and Society“, týkající se badatelského využívání archivů a jejich propagace. Úvodní slovo pronesl ředitel centra ICARUS Thomas Aigner a sekci moderoval Karl Heinz z centra ICARUS. Přednášející Csaba Reisz z Národního archivu v Maďarsku, Vlatka Lemić z Chorvatského státního archivu, Tomi Ahoranta z Národního archivu ve Finsku, Maria Östergen z Národního archivu ve Švédsku a Fortunata Manzi z Neapolského státního archivu pohovořili nejen o zkušenostech svých institucí s badatelskou návštěvností archivů, ale i o nutnosti propagace archivnictví a zvyšování povědomí veřejnosti o významu archivů jakožto nositelů historické paměti společnosti. Sekci shrnul Francesco Senatore z Univerzity Federico II v Neapoli.

V 11,30 hodin začal závěrečný blok moderovaný Francescem Robergem z Hesenského Státního archivu v Marburgu, který byl hlavním partnerem projektu CO:OP. Francesco Roberg zhodnotil výsledky konference i projektu CO:OP a zejména upozornil na význam mezinárodní spolupráce, kterou centrum ICARUS umožňuje. Následoval závěrečný kulatý stůl, v němž vybraní kolegové z auditoria shrnuli své dojmy a poznatky z konference, zhodnotili přínos jednání a nastínili další možnosti spolupráce. V odpoledních hodinách byla schůze ukončena prohlídkou historického centra a Státního archivu v Neapoli.